
Kyrkomötet
Motion 2017:37
av Dan Sarkar och Berth Löndahl

Kontinuerlig utvärdering

Förslag till kyrkomötesbeslut

Kyrkomötet beslutar att uppdra till kyrkostyrelsen att vidta åtgärder för att säkerställa att alla större beslut kontinuerligt utvärderas.

Motivering

Under de senaste åren har vi kunnat se att Svenska kyrkan saknat en form för kvalitetssäkrande utvärderingar. Några exempel visar att behovet funnits:

- ◆ Strukturutredningens organisationsförändringar kom till utifrån ett skriande behov att justera Svenska kyrkans organisation till urbaniseringens och utträdenas följder. Behovet var alla ense om. Metoden var däremot omstridd. Trots sitt namn "Närhet och samverkan" har kritikernas öknamn "Avstånd och motverkan" tyvärr besannats på flera håll. Kyrkoherdar och domprostar, som handplockats för att genomföra organisationsförändringarna, har köpts ut i förfärande antal. Församlingsråd har tappat sugen p.g.a. oklar uppgiftsfördelning. Titulaturer som anpassats till den nya organisationsformen har inte fastställts förrän efter flera år. Kontraktens och prostarnas roll hänger fortfarande i luften. Antalet församlingar fortsätter krympa, trots tillskyndarnas önskan om att det skulle kunna bli fler församlingar med den nya organisationen. På grund av den stora prestige som omorganisationen innebar har kyrkomötet varit mycket negativt till utvärdering av omorganisationens konsekvenser. Samtidigt har massmedia, medlemmar och förtroendevalda gång på gång uppmärksammat det som inte fungerar. 2015 beslutade kyrkomötet att kyrkostyrelsen skulle initiera ett arbete med att följa hur arbetet framför allt församlingsråden gestaltade sig. Inte förrän i år kommer den första slutrapporten av en del av de strukturförändringar som trädde i kraft vid årsskiftet 2014. Med en kontinuerlig utvärdering hade mycket kunnat göras bättre och snabbare.
- ◆ Den nya kyrkohandboken har prisats och sågats. Diskussionen om den kommer att präglå årets kyrkomöte lika mycket som den har präglå massmedias bevakning av Svenska kyrkan de senaste åren. Tyvärr sällan till Svenska kyrkans fördel. Oavsett vad som händer i handboksfrågan har Svenska kyrkan knappast råd med liknande debacler i fortsättningen. En rutin för kontinuerlig utvärdering av varje steg och förändring måste till inför kommande omfattande arbeten.
- ◆ *Dela tro – dela liv* har varit Svenska kyrkans stora satsning på undervisning och lärande de senaste åren. Trots det har det inte märks mycket av den satsningen i väldigt många församlingar. En överblick av projekten som ryms i *Dela tro – dela liv* visar att mycket av det som kyrkomötet hoppats skulle innebära konkreta nedslag på församlingsnivå istället har fastnat på stiftsnivå. Istället för ett

Mot 2017:37

stärkande av församlingarnas lärande och undervisning har det skapats stora projekt – många av dem säkert bra, men också lika säkert snart glömda. Kyrkoherdar har klagat på den omständliga byråkrati som stiften omgärdat ansökningar med som skäl för att inte ansöka om medel. En kontinuerlig utvärderingsstruktur hade kunnat följa *Dela tro – dela livs* utveckling och snabbt kunnat uppmärksamma kyrkostyrelsen på om kyrkomötets intentioner verkställts.

Svenska kyrkan behöver lära av sin nutidshistoria inför kommande utmaningar. En rutin för kontinuerlig utvärdering av implementeringen av större beslut kan inte vara ett kontroversiellt förslag ens ur ekonomisk synvinkel, då det kostar avsevärt mindre att stämma i bäcken än i ån.

Broby och Bunkeflo den 17 juli 2017

Dan Sarkar (FK)

Berth Löndahl (FK)